

*The main results of the research are reduced to that the punishment in the form of detention of servicemen in a disciplinary battalion is effective. Repetition of crime of convicts serving sentences in a disciplinary battalion is significantly lower than the repetition among persons serving sentences in general (i.e. civil) prisons. Trying to reduce the punishment cost by eliminating the disciplinary battalion doesn't contribute to the implementation of its purpose and, in fact, it contradicts the humanization of the state policy in the field of punishment execution.*

*These achievements may be used in the science of criminal law. The practical significance is the ability of the Armed Forces of Ukraine to argue in favor of the feasibility of further existence of the punishment in question.*

*The main conclusion of the paper lies in the fact that this institution is impractical to eliminate.*

**Keywords:** disciplinary battalion, purpose of punishment, correctional rehabilitation, convicted serviceman.



УДК 343.123.1

**М. М. Перепелиця**

### **Порядок здійснення оперативними підрозділами ОВС супроводження кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків**

*Визначено проблеми однакового застосування кримінального процесуального законодавства, уникнення неоднозначного тлумачення норм права під час здійснення слідчим, оперативним працівником, слідчим суддею повноважень, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України, законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», відомчими нормативно-правовими актами. Запропоновано етапи оперативно-розшукового супроводження кримінального провадження з метою розроблення та впровадження у практичну діяльність методичних рекомендацій щодо порядку здійснення оперативними підрозділами ОВС супроводження кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків.*

**Ключові слова:** оперативно-розшукове супроводження, забезпечення відшкодування завданих збитків, кримінальне провадження, негласні слідчі (розшукові) дії.

Правовою основою моделі оперативного супроводження кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків є одночасне базування цього процесу як на нормах кримінального процесуального законодавства, що регулює порядок досудового слідства, так і на нормах оперативно-розшукового права, що регламентує власне оперативно-розшукову діяльність (далі – ОРД). У такому інтегрованому правовому режимі реалізуються: узгоджені у правовому відношенні норми, що визначають підстави, умови, порядок, терміни здійснення заходів ОРД; єдині цілі й завдання діяльності суб'єктів ОРД і досудового слідства в рамках кримінального

© Перепелиця М. М., 2014

провадження; процесуалізація фактичних даних – результатів ОРД щодо забезпечення відшкодування завданих збитків та введення останніх у досудове слідство. Саме в цьому полягає міжгалузевий правовий характер супроводження, про яке і йдеться у статті.

**Метою** статті є розгляд сучасних положень та наявних проблем у діяльності оперативних підрозділів під час оперативного супроводження кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків.

Проблемне питання щодо оперативно-розшукового супроводження (далі – ОРС), обслуговування та забезпечення кримінального судочинства досліджували К. В. Антонов, Р. С. Белкін, Б. А. Вікторов, О. Ф. Долженков, Г. О. Душейко, В. П. Дробот, В. В. Іванов, І. П. Козаченко, В. П. Корж, А. Г. Лекарь, Є. В. Лизогубенко, Є. Д. Лук'яничков, Д. Й. Никифорчук, М. А. Погорецький, І. В. Сервецький, В. Ф. Усенко, В. П. Хомколов, В. В. Шендрик, М. Є. Шумило та інші вчені.

Питання забезпечення відшкодування завданих збитків кримінальним правопорушенням у загальному контексті проблематики залишається одним із найактуальніших і найзначущих, тим паче на етапі продовження формування в Україні правової держави [1, с. 15]. Незважаючи на широку розробленість цієї теми юридичною наукою, навколо цих питань до цього часу точаться численні дискусії. Питанням здійснення адміністративної діяльності міліції в аспекті забезпечення прав і свобод людини, зокрема забезпеченню відшкодування завданих збитків кримінальним правопорушенням, приділялась увага таких учених, як О. М. Бандурка, І. П. Голосніченко, С. Т. Гончарук, М. М. Гуренко, А. М. Колодій, В. К. Колпаков та ін. [2, с. 85]. Проте проблеми здійснення супроводження кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків правоохоронними органами крізь призму вдосконалення їхніх функцій не знайшли належного висвітлення в юридичній науці.

Ми пропонуємо *під оперативним супроводженням кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків розуміти правоузгоджену на міжгалузевому (кримінальному процесуальному й оперативно-розшуковому) рівнях діяльність оперативних підрозділів, яка полягає у проведенні в рамках кримінального провадження, за письмовим дорученням слідчого, прокурора комплексу або окремих слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих (розшукових) дій із метою встановлення фактичних даних та отримання іншої, процесуально значущої оперативно-розшукової інформації, зокрема щодо забезпечення відшкодування завданих збитків, на підставі чого у визначеному законом порядку слідчий встановлює наявність або відсутність злочину і його складу, осіб (особу), винних у його скоєнні, і докази цієї вини, інші обставини, що підлягають доказуванню та мають значення для правильного вирішення питань щодо проведення певних слідчих і процесуальних дій у кримінальному провадженні, а також приймає і реалізує рішення*

*щодо забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей і близьких родичів та розшуку обвинувачених (обвинуваченого), що переходять від слідства.*

Із цього формулювання та охарактеризованих вище правових і інструментальних складових змісту поняття оперативного супроводження кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків випливають такі його основні специфічні визначальні риси:

1) єдність мети й завдань, що реалізуються у цьому процесі, їх легітимний (законодавчо-правовий) характер та чітка спрямованість на інтереси (об'єкти й предмети) досудового слідства;

2) міжгалузева правова основа, взаємне проникнення та взаємозалежність правових норм двох галузей права (кримінально-процесуального й оперативно-розшукового) з метою регулювання особливих елементів і відносин, пов'язаних із використанням у системі досудового слідства результатів ОРД;

3) функціональна узгодженість заходів і засобів ОРД із провадженням досудового слідства;

4) предметно-дієва й часова обмеженість супроводження процесуально-правовим простором, окресленим рамками кримінального провадження;

5) правовпорядковані процесуальні (процедурні щодо ОРД), організаційно-дійові й документальні відносини між слідчим і суб'єктами ОРД на засадах міжгалузевого їх правового регулювання.

«Супроводження», як і будь-який інший правовий інститут, вимагає певної правової регуляції. Насамперед мають бути врегульовані правові (головним чином, кримінально-процесуальні й оперативно-розшукові) механізми й відповідні їм відносини, які реалізуються на перетині головних елементів відповідних діяльнісних систем: суб'єкт (суб'єкти) діяльності; об'єкт (об'єкти) діяльності; мета й підстави її проведення; заходи, засоби, методи, принципи діяльності; стадії чи етапи їх реалізації й ін. [3, с. 378].

На підставі зазначеного головну увагу приділимо розгляду базових, визначальних механізмів реалізації інституту оперативного супроводження кримінального провадження оперативними підрозділами ОВС у частині забезпечення відшкодування завданих збитків.

У широкому розумінні зазначену реалізацію можна визначити як комплексну дію, структура якої включає: а) проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій і документування їх результатів із метою подальшого використання в доказуванні; б) ухвалення рішення керівником оперативного підрозділу про надання результатів слідчому; в) одержання й оцінку зазначених матеріалів слідчим; г) приєднання результатів проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій до кримінального провадження.

Підтримуючи в принципі запропоновану структуру, ми водночас, уважаємо, що її системний зміст формується й реалізується під час

проходження різних етапів ОРС кримінального провадження. Спираючись на теоретично-правові дані, ми вважаємо за необхідне визначити й розглянути зміст цієї структури в розрізі трьох основних послідовних етапів.

*1. Етап прийняття рішення й документального оформлення доручення слідчим щодо проведення слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих (розшукових) дій та застосування засобів ОРД під час оперативного супроводження кримінального провадження оперативними підрозділами ОВС у частині забезпечення відшкодування завданих збитків.*

Перш за все, до нього ми маємо віднести такі компоненти, як:

*а) оцінювання наявної слідчої, а також оперативно-розшукової ситуації щодо стану та перспективи повного розслідування злочину, зокрема у частині забезпечення відшкодування завданих збитків;*

*б) визначення конкретних потреб щодо:* отримання фактичних даних про події й ознаки злочину, винних осіб та інші обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, а також призводять до установлення істини; розшуку обвинувачених; забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у цій стадії кримінального судочинства, членів їх сімей та близьких родичів; забезпечення відшкодування завданих збитків;

*в) визначення комплексу або окремих слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих (розшукових) дій, саме за рахунок яких можуть бути задоволені зазначені потреби. Ці первинні дійові компоненти являють складну розумово-оціночну діяльність слідчого (оперативного працівника), яка зводиться до формування у них внутрішнього плану щодо проведення ОРД під час оперативного супроводження кримінального провадження оперативними підрозділами ОВС, зокрема у частині забезпечення відшкодування завданих збитків;*

*г) складання слідчим та спрямування в оперативний підрозділ письмового доручення щодо виконання окремих або комплексу таких завдань через проведення слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих (розшукових) дій.*

*2. Етап безпосереднього проведення заходів та застосування засобів ОРД, оформлення й надання слідчому фактичних даних і іншої інформації, отриманих за їх результатами щодо забезпечення відшкодування завданих збитків.* Це – суто виконавчий етап ОРД, який полягає у здійсненні під час ОРС кримінального провадження комплексу або окремих слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих (розшукових) дій, застосуванні при цьому певних оперативно-розшукових засобів, методів, що власне і складає основний зміст проведення ОРД в інтересах кримінального провадження та настання при цьому відповідних правовідносин.

Як уже було з'ясовано, проведення заходів і застосування засобів ОРД за ініціативою слідчого, прокурора в рамках кримінального провадження має відбуватися за відповідним його письмовим

дорученням, яке є обов'язковими щодо їх виконання оперативними підрозділами (п. 2 ст. 7 закону України «Про ОРД» [4], п. 3 ст. 41 КПК) [5]. Проте слід наголосити, що ці доручення самі по собі (як волевиявлення слідчого) ще не є підставами для проведення ОРД. Вони лише повинні містити в собі відповідні підстави, перелічені в п. 1–4 ч. 1 ст. 6 та в ст. 8 закону України «Про ОРД» [4]. Вважаємо, що без їх наявності оперативні підрозділи не мають права виконувати вказані доручення слідчого (ч. 2 ст. 6 закону «Про ОРД») [4].

Тому зовсім очевидно, що *першим (відправним) кроком запуску правового механізму* проведення ОРД за ініціативою слідчого має бути змістовна оцінка його доручення з метою підтвердження наявності в цих документах відповідних підстав. На жаль, як показало дослідження, у сучасному досудовому слідстві таке не практикується. Тому, на нашу думку, варто звернути увагу на окремі спірні питання, що виникають під час оперативного супроводження кримінального провадження між оперативним працівником, слідчим та слідчим суддею у частині проведення негласних слідчих (розшукових) дій з метою дотримання прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, зокрема у частині забезпечення відшкодування завданих збитків:

**1.** Вирішуючи питання про необхідність винесення доручення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій, у кожному випадку слідчі зобов'язані:

- здійснювати контроль за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні під час досудового розслідування сумірно і принципово, діяти у межах та відповідно до вимог закону;

- перевіряти наявність об'єктивної необхідності та виправданість такого втручання у права і свободи особи, з'ясувати можливість досягнення мети без проведення зазначених дій;

- враховувати, що негласні слідчі (розшукові) дії проводяться лише у тих випадках, коли відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб (що має бути підтверджено матеріалами кримінального провадження та належним чином обґрунтовано у відповідному клопотанні згідно з п. 7 ч. 2 ст. 248 КПК) [5], а також те, що негласні слідчі (розшукові) дії, передбачені ст. 260, 261, 262, 263, 264 (у частині дій, що проводяться на підставі ухвали слідчого судді), 267, 269, 270, 271, 272, 274 КПК [5], проводяться виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів. Обов'язок довести неможливість отримання таких відомостей іншим чином, ніж як у результаті негласних слідчих (розшукових) дій, покладається на особу, яка заявляє клопотання про їх проведення.

**2.** Розгляд усіх клопотань про дозвіл на проведення негласних слідчих (розшукових) дій, передбачених главою 21 КПК та віднесених до компетенції слідчого судді, згідно зі ст. 247 КПК здійснюється

слідчим суддею апеляційного суду, у межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування, що здійснює відповідне розслідування, незалежно від місця проведення негласної слідчої (розшукової) дії [5]. У разі здійснення такого розслідування і слідчою групою клопотання про проведення негласної слідчої (розшукової) дії також розглядається слідчим суддею апеляційного суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування, що здійснює відповідне розслідування [5].

Слідчим суддею, який розглядає клопотання щодо негласних слідчих (розшукових) дій, на відміну від слідчого судді суду першої інстанції, який обирається зборами суддів зі складу суду, згідно з п. 18 ч. 1 ст. 3 та ст. 247 КПК є голова або визначений ним суддя/судді (КПК не містить положень щодо обмеження їх кількості; натомість в п. 8-1 ч. 1 ст. 29 закону України «Про судоустрій і статус суддів» [6] при вказівці на слідчого суддю апеляційного суду зазначено «суддів (суддю)») Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва чи Севастополя.

**3.** Характер негласних слідчих (розшукових) дій, мета їх проведення і важливість для швидкого розкриття тяжких і особливо тяжких злочинів, а також для забезпечення відшкодування завданих збитків вимагають максимально оперативного як їх ініціювання, так і вирішення питання про надання відповідного дозволу або відмови в їх проведенні. Слідчий суддя згідно з ч. 1 ст. 248 КПК зобов'язаний розглянути клопотання про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії протягом шести годин із моменту його отримання. Порушення визначених процесуальним законом строків не допускається [7].

**4.** Негласні слідчі (розшукові) дії, з огляду на застереження, вміщене у ч. 1 ст. 253 КПК, – про тимчасове обмеження конституційних прав під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій, зокрема у разі необхідності забезпечення відшкодування завданих збитків, повідомляються як підозрюваній, так й іншій особі, конституційні права яких були таким чином тимчасово обмежені, – проводиться не лише стосовно підозрюваного, а й щодо будь-якої іншої особи, за наявності згідно зі ст. 246 КПК достатніх підстав вважати, що відповідна процесуальна дія є необхідною для отримання (збирання) доказів або перевірки вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні, а інформацію про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб.

**5.** Слід мати на увазі, що процесуальні дії, передбачені ст. 263 та 268 КПК, є негласними слідчими (розшуковими) діями, дозвіл на проведення яких надає слідчий суддя суду апеляційної інстанції, інформація щодо цих дій згідно із законом України «Про державну таємницю» [8] та п. 4.12.4 і 4.12.5 Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженого наказом Служби безпеки України від 12 серпня 2005 року № 440, містить відомості, що становлять

державну таємницю [9]. Водночас дії, передбачені ст. 159, п. 7 ч. 1 ст. 162 КПК, є заходами забезпечення кримінального провадження, дозвіл на вжиття яких надає слідчий суддя суду першої інстанції; при цьому відомості щодо таких дій не становлять державної таємниці.

*Подальшим кроком є проведення заходів та застосування засобів ОРД, що здійснюється у звичайному фаховому оперативно-розшуковому режимі. Проте основні правові механізми й відповідні правовідносини при цьому формуються й діють у змішаному міжгалузевому правовому полі.*

Так, загальні та особливі підстави для реалізації окремих заходів і засобів ОРД за дорученнями слідчого ґрунтуються ним на матеріалах кримінального провадження. І ці підстави кримінально-процесуального правового походження являють легітимну основу щодо проведення оперативним підрозділом слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих (розшукових) дій та застосування засобів ОРД. Отже, слідчий у такому разі виступає як суб'єкт кримінально-процесуального правозастосування, внаслідок якого відкривається інший вид правозастосовної діяльності, а саме ОРД. За зворотною схемою оперативний підрозділ, діючи за волевиявленням слідчого в своєму галузевому правовому полі, є виключним суб'єктом оперативно-розшукового правозастосування. Але так само за результатами (матеріалами) ОРД, переданими слідчому, останній проводить слідчі дії або приймає процесуальні рішення, являючись суб'єктом досудового слідства.

Але специфіка ОРД полягає в тому, що вагома частина оперативно-розшукової інформації доказового характеру не може напряму потрапити до процесу досудового слідства з причин неможливості розкриття її негласних джерел. Тому у практиці в частих випадках постає питання про перетворення такої інформації в гласні фактичні дані шляхом відшукування з цією метою додаткових відкритих її джерел. Такий процес сьогодні визначають як *легалізація* оперативно-розшукових даних.

*Завершальним кроком розглядуваного етапу реалізації ОРД під час ОРС кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків є надання слідчому відповідних результатів.*

У контексті вищесказаного акцентуємо увагу на те, що згідно з ч. 13 ст. 9 закону України «Про ОРД» не підлягають передачі і розголошенню результати ОРД, які відповідно до законодавства України становлять державну таємницю, а також відомості, що стосуються особистого життя, честі, гідності людини, крім випадків розголошення інформації про незаконні дії, що порушують права людини. Не слід передавати слідчому результати ОРД і тоді, коли використання даних ОРД у кримінальному процесі може потягти розголошення відомостей про застосовані негласні джерела, методи ОРД, а також якщо при цьому неможливо забезпечити безпеку учасників ОРД.

*3. Етап отримання і приєднання до кримінального провадження результатів проведення слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих*

*(розшукових) дій у частині забезпечення відшкодування завданих збитків під час ОРС кримінального провадження. Це завершальний етап ОРС кримінального провадження і від чіткості його правових механізмів залежить успішність реалізації власне самого цього інституту. На жаль, ці механізми на сьогодні не напрацьовані, а деякі чинні правові норми щодо цього нерідко є непослідовними й суперечливими.*

Перш за все, розглядаючи це питання з позицій методологічного підходу, слід визначитися щодо змісту закладеного законодавцем поняття «результат ОРД» (ч. 2 ст. 8, ч. 13 ст. 9 закону України «Про ОРД»). Офіційного тлумачення його не існує. У теорії ж щодо цього поняття пропонуються неоднозначні визначення, наприклад, що результат ОРД слід розуміти як: фактичні дані (відомості про факти), отримані оперативними підрозділами у встановленому законом порядку, про ознаки злочину, що готується, вчиняється або вчиненого; осіб, які готують, вчиняють або вчинили злочини, переховуються від органів слідства; готовий інформаційний продукт ОРД, який потребує кримінально-процесуальної трансформації й ін. У принципі, з цими визначеннями можна погодитися, бо, дійсно, результат є кінцевим наслідком ОРД, що органічно пов'язаний із її цілями й завданнями.

Проте розглядання результату ОРД лише через призму фактичних даних про злочинні діяння чи як продукт, що потребує кримінально-процесуальної трансформації, збіднює, на наш погляд, уявлення про нього. Адже до цілей і завдань ОРД, як відомо, відносяться ще й розшук осіб, забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства, членів їх сімей та близьких родичів, викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, здійснення їх профілактики тощо. Тож очевидно, що *до результатів цієї діяльності відносяться не тільки фактичні дані як можливі докази у кримінальному провадженні, але і всяка інша оперативно-розшукова інформація, що може використовуватися в інтересах досудового слідства, зокрема з метою відшкодування завданих збитків та й в цілому кримінального судочинства.*

Центральною ланкою уведення результатів проведення оперативно-розшукових заходів у досудове слідство є їх оцінка, бо саме під час цього слідчий за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному й об'єктивному розгляді всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом, оцінює ці результати на предмет їх допустимості (можливості використання в досудовому слідстві), належності (придатності для встановлення істини в кримінальній справі) й достовірності (вірності відображення фактичних даних, зафіксованих у певних носіях, а також адекватності цих даних їх джерелам). Зауважимо, що оцінці достовірності результатів ОРД властиві значні труднощі, оскільки проведення негласних слідчих (розшукових) дій чи оперативно-розшукових заходів, як правило, відбувається здебільшого в таємному режимі. Саме тому в цьому



питанні мають діяти такі механізми, які не дозволять таємній інформації вийти за межі її режимного обігу й надійного збереження.

*Завершальним кроком розглядуваного етапу реалізації ОРС кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків є власне введення результатів слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих (розшукових) дій (фактичних даних) у кримінальний процес.* Ми не випадково виокремили цей крок, бо приєднання слідчим предмета й документа до справи по суті являє собою кінцевий момент збирання доказу. При цьому однозначно йдеться про докази, що отримали кримінально-процесуальне оформлення та мають форму речових чи інших доказів.

Підводячи підсумки, варто зауважити, що в статті розглянуто лише окремі аспекти оперативного супроводження кримінального провадження, метою статті є загострення уваги дослідників на комплексі проблем, пов'язаних із порядком здійснення оперативними підрозділами ОВС супроводження кримінального провадження, зокрема у частині забезпечення відшкодування завданих збитків, що стало актуальними для нашого суспільства, і запропонувати один із шляхів стимуляції наукового розв'язання цих проблем. Автор буде вдячний за увагу колег і сподівається, що запропоновані ним рекомендації знайдуть певний відгук серед наукової спільноти.

**Список використаних джерел:** 1. Негодченко О. В. Забезпечення прав і свобод людини органами внутрішніх справ України / О. В. Негодченко ; МВС України, Юрид. акад. – Дніпропетровськ : Поліграфіст, 2002. – 416 с. 2. Обшалов С. В. Правова регламентація оперативно-розшукового забезпечення кримінального судочинства / С. В. Обшалов // Вісник Академії митної служби України. Серія: Право. – 2012. – № 2. – С. 84–89. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamsup\\_2012\\_2\\_16.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamsup_2012_2_16.pdf). 3. Слинько С. В. Проблемы построения уголовного процесса / С. В. Слинько // Принципы уголовного судопроизводства и их реализация в законотворческой и правоприменительной деятельности. – Київ : Нац. акад. внутр. дел Украины, 2009. – С. 377–380. 4. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303. 5. Кримінально-процесуальний кодекс України : закон України від 13 квіт. 2012 р. : зі змін. та допов. станом на 1 верес. 2012 р. – Харків : Одиссей, 2012. – 360 с. 6. Про судоустрій та статус суддів : закон України від 7 лип. 2010 р. № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41–42, 43. – Ст. 529. 7. Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001740>. – Назва з титул. екрана. 8. Про державну таємницю : закон України від 21 січ. 1994 р. № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 16. – Ст. 93. 9. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю : наказ Служби безпеки України від 12 серп. 2005 р. № 440 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05>.

*Надійшла до редакції 27.11.2014*



**Перепелица Н. Н. Порядок осуществления оперативными подразделениями ОВД сопровождения уголовного производства в части обеспечения возмещения причинённых убытков**

*Определены проблемы одинакового применения уголовного процессуального законодательства, избежания неоднозначного толкования норм права во время осуществления следователям, оперативным работником, следственным судьёй полномочий, предусмотренных Уголовным процессуальным кодексом Украины, законом Украины «Об оперативно-розыскной деятельности», ведомственными нормативно-правовыми актами. Предложены этапы оперативно-розыскного сопровождения уголовного производства с целью разработки и внедрения в практическую деятельность методических рекомендаций относительно порядка осуществления оперативными подразделениями ОВД сопровождения уголовного производства в части обеспечения возмещения причинённых убытков.*

**Ключевые слова:** оперативно-розыскное сопровождение, обеспечение возмещения причинённых убытков, уголовное производство, негласные следственные (розыскные) действия.

**Perepelitsa M. M. The order of realizing the support of criminal proceedings by internal affairs units in the part of guaranteeing compensation**

*The article is devoted to defining the problem of similar use of criminal procedural legislation, avoiding mixed interpretation of law norms while realizing provisions by an investigator, operative officer, investigating judge provided by the Criminal Procedural Code of Ukraine, the Law of Ukraine «On Operative and Search Activity», departmental normative and legal acts. The author offered the stages of operative and search support of criminal proceedings aiming at elaboration and implementation of methodical recommendations into practical activity. These recommendations concern the order of realizing support of criminal proceedings by operative units of internal affairs agencies in the part of guaranteeing compensation.*

*The author's definition of the notion of operative support of criminal proceedings in the part of guaranteeing compensation is provided in the article; the stages of its realization are determined and studied in detail. The problems arising within the activity of operative units while operative support of criminal proceedings in the part of guaranteeing compensation are researched.*

*Special attention is paid to determining the results of realizing operative support of criminal proceedings in the part of guaranteeing compensation; some specific aspects of accession of the results of conducting investigative (search) actions or secret investigative (search) actions to criminal proceedings in the part of guaranteeing compensation while operative and search support of criminal proceedings related to the secret character of some measures.*

*The objective of the article is to focus attention of scholars and practitioners specialized in the sphere of operative and search activity and criminal process on the detailed research of the complex of problems related to the order of realizing support of criminal proceedings by operative units of internal affairs agencies in the part of guaranteeing compensation and to determine the ways to overcome them.*

**Keywords:** operative and search support, compensation guaranteeing, criminal proceedings, secret investigative (search) actions.